

بررسی تاریخ انقلاب اکتبر ، ساختمان سوسیالیسم در شوروی آنطور که بوده و نه آنطوری که امپریالیست ها جعل و تحریف کرده اند

(16)
توطنیه بزرگ

مایکل سیرز - آبرت کان

کتاب یکم : انقلاب و ضد انقلاب

برگردان : ماکان

از انتشارات حزب کار ایران (توفان)

بخش ششم

5 - نبرد خاور

بر اساس طرح اصلی مداخله گران ، قرار بر این بود که در همان هنگامی که دنیکین از سوی جنوب به سوی مسکو میتازد ، کالچاک نیز شهر را از سوی خاور محاصره نماید . اما وقایع سیری متفاوت را طی نمود ....

در طی بهار و آغاز تابستان 1919، روزنامه ها در پاریس ، لندن و نیویورک مرتبا گزارشات مفصل راجع به شکستهای فاحش ارتش سرخ بدست آدمیرال کالچاک نقل میکردند .

پاره ای از این سر نوشته ها در نیویورک تایمز به این شکل بوده است :

" 26 مارس . کالچاک در تعقیب ارتش درهم شکسته سرخ است .

20 آوریل . سرخها در شرق درهم شکسته شده اند .

22 آوریل . سرخها از پیروزی کالچاک در سرگیجه اند .

15 مه . نقشه کالچاک بسوی مسکو متوجه است . "

اما در روز 11 اوت ، تایمز پیامی را نقل کرد که از واشنگتن دریافت شده بود .

" بنا به اظهارات امشب مقامات دولتی ، زمان آن رسیده که مردم ضد بلشویک جهان را برای مقابله با مصیبتی عظیم که امکان دارد برای رژیم کالچاک در سیبری غربی پیش آید ، آماده نمود " .

در اواسط تابستان بود که آدمیرال کالچاک در مقابل حملات کوبنده ارتش سرخ ، نومیدانه راه فرار را در پیش گرفت . در عین حال سربازان وی مورد تهدید بی وقه جنبش گسترشده و رو برشد

پارتیزانی در پشت سر بودند . در ماه نوامبر کالچاک پایتخت خود را در امسک تخلیه نمود . نفرات او در یونیفرمهای پاره و چکمه های مندرس به سنگینی در طول جاده های خارج از امسک گام بر میداشتند . هزاران نفر از آنان از این رژه مفلوکانه و بی سرانجام ، در بر فهای کنار جاده جان سپردند . خطوط آهن امسک بوسیله لکومتیوهای درهم شکسته و قراضه مسدود شده بود . ناظری

چنین نوشت . " مرده ها روی خطوط انداخته شده بودند تا بیو سند " .

روز 24 دسامبر 1919، مردم ایرکوتسک سر به طغیان برداشته و حکومتی شوروی تاسیس و کالچاک را دستگیر نمودند . همراه با او گنجینه عظیمی که وی با ترن مخصوص حمل میکرد به

دست مردم افتاد : 5143 جعبه و 1680 کيسه مملو از شمشهای طلا و اشیا گرانبهای بارزش تخمینی 500 000 150 روبل .

آدمیرال کالچاک سپس توسط دولت شوروی دادگاهی شده و به عنوان یک خائن محکوم گردید .

وی در دادگاه گفت :

" وقتی که یک کشتی غرق میشود ، با تمام افرادش غرق میشود "

و به تلخی تاکید کرد که " عناصر خارجی " بوقی خیانت کرده و وی را در وحله بحران رها نموده اند ....

دادگاه کالچاک را به مرگ محکوم نمود . وی در هفت فوریه تیرباران گردید . عده ای از دستیاران کالچاک بسوی ژاپنی ها گریختند . یکی از آنان به نام ژنرال باکیج آخرین پیام خود را باین مضمون به کنسول سفید در اورگا در مغولستان فرستاد :

" من تحت تعقیب یهودیان و کمونیست ها از مرز گذشتم ! "

6 - لهستانی ها و ژنرال ورانگل

مداخله گران انگلیس و فرانسوی ، علیرغم شکستهای فاحشی که با آن روپرتو شدند ، دو تعرض دیگر را بر علیه روسیه شوروی باختری ، سازمان دادند .

در ماه آوریل 1920 ، لهستانیها با داعیه تصرف سرزمینهای غرب اوکراین و اشغال شهر روسی سمولنسک حمله خود را از جانب غرب آغاز نمودند . اینان که سخاوتمندانه با ابزار های جنگی فرانسوی و انگلیسی تامین و از وامی به مبلغ 50 میلیون دلار از جانب ایالات متحده برخوردار بودند (۱) ، بسوی اوکراین تاخته و کیف را به تصرف خود درآوردند .

در کیف آنان توسط ارتش سرخ متوقف و سپس به عقب رانده شدند .

لهستانیها در برخورد با قدرت و کارآیی ارتش سرخ ، سراسیمه رو به گریز نهادند . تا قبل از ماه اوت ، ارتش سرخ به دروازه های ورشو و لووف رسید .

دول متفق وامها و تامینات در اختیار لهستانیها نهادند . مارشال فوش سراسیمه ، رئیس ستاد خود ژنرال ماکسیم ویگان را برای هدایت عملیات لهستانیها اعزام نمود . تانگها و هوایما های انگلیس به شتاب بسوی ورشو فرستاده شدند .

در این هنگام تروپهای سرخ تحت فرماندهی ژنرال توخاچفسکی و کمیسر جنگ لف ترنسکی ، خطوط ارتباطی خود را بطرز خطرناکی گسترش داده بودند . و در نتیجه این اقدام خود در تنگنا گرفتار شده بودند چراکه اکنون ضد حمله لهستانیها آنان را در تمام طول سرحدات به عقب میراند . بر اساس قرارداد صلح ریگا ، دولت شوروی مجبور شد بخشهای باختری روسیه سفید و اوکراین را به لهستان واکنار نماید ....

صلح با لهستان دست ارتش سرخ را برای تصفیه حساب با بارون ورانگل که بجای ژنرال دنیکن فرماندهی کل قوای سفید در جنوب را در دست گرفته و تحت حمایت فرانسویها در جهت شمال از کریمه به سوی اوکراین تاخته بود ، باز گزارد .

در زمستان 1920 ، ورانگل به طرف کریمه رانده شده و توسط نیروهای سرخ تحت فشار قرار گرفت . در ماه نوامبر ، ارتش سرخ به پرکوپ یورش و به کریمه وارد و ارتش ورانگل را بسوی دریا راند .

7 - آخرین بازمانده

با اضمحلال ارتش ورانگل و خاتمه مداخله در غرب ، تنها ارتش خارجی به جا مانده در خاک روسیه ، ارتش امپراتوری ژاپن بود . گویا مقدر شده بود که سیبری با تمام ثروتهاش به چنگ ژاپنیها بیفت . ژنرال بارون تاناکا ، وزیر جنگ و رئیس سازمان اطلاعات نظامی ژاپن غرفه در شادی بود :

" میهن پرستی روسی با ظهور انقلاب خاموش گردیده است . چه بهتر که شورویها توسط قوای خارجی کافی منکوب شوند " .

ژاپن هنوز از بیش از 70000 هزار نیرو در سیبری و صدها مامور مخفی ، جاسوس ، خرابکار و تروریست برخوردار بود . گاردهای سفید در خاور دور روسیه به عملیات خویش تحت نظر

سرفرماندهی نظامی ژاپن ، ادامه میدادند . مهمترین این نیروهای ضد شوروی ارتش راهزنی بود که زیر رهبری آتمان سمیونوف ، قزاق وابسته به ژاپن قرار داشت .

اگر چه فشار امریکا ژاپن را به احتیاط و ادار میکرد ، اما در روز 8 ژوئن 1921 ، ژاپنیها قراردادی سری با آتمان سمیونوف در ولادی وستک امضاء نمودند که در آن یک تعرض سراسری جدید علیه دولت شوروی در دستور کار بود . قرارداد مزبور تلویحاً مطرح میکرد که پس از امحاء شورویها ، آتمان سمیونوف قدرت کامل را در امور غیر نظامی بدست خواهد گرفت . این قرارداد مخفی اضافه میکرد که :

" پس از برپایی یک قدرت دولتی پا بر جا در خاور دور ، شهروندان ژاپنی ، برای دریافت امتیازات برای شکار ، ماهیگیری و جنگلداری از مزایای بیشتری برخوردار خواهد بود .... به همین ترتیب به منظور توسعه استخراج معدن و نیز استخراج طلا " .

یکی از دستیاران اصلی سمیونوف بنام بارون اونگرن- شترنبرگ ، نقش اصلی در عملیات نظامی پیش بینی شده را اتخاذ نمود .

ژنرال بارون رمان فن اونگرن- شترنبرگ ، آریستوکراتی از ناحیه بالتیک ، رنگ پریده ، دارای موهایی بور و سبیل سرخ و رفتاری زنانه بود . در جوانی به ارتش تزار وارد شده و در سال 1905 علیه ژاپنیها جنگیده و به دنبال آن به هنگ پلیس قزاق در سبیری پیوسته بود . وی در طی جنگ جهانی اول ، در نیروهای ورانگل خدمت میکرد و مдал صلیب سنت گورگ را با خاطر کارآیی در نبرد جبهه جنوبی دریافت نمود . این شخص در میان افسران همکارش از لحاظ جرات دیوانه وار ، ستمگری وحشیانه و خشونت غیر قابل کنترلش معروف بود .

پس از انقلاب ، بارون اونگرن به سبیری بازگشته و رهبری هنگ قراقی را بدست گرفته بود که روستاهای را غارت و به جنگهای پراکنده بر علیه شوراهای محلی دست میزد . سرانجام ماموران ژاپنی با وی تماس گرفته و وی را به حرکت به سمت مغولستان متقدعاً نمودند . ارتش ناهمگونی از افسران سفید ، تزویهای چینی ، افسران سفید ضد شوروی ، راهزنان مغول و عمال مخفی ژاپنی ، در اختیار وی گذارده شد . اونگرن در فضای فئودالی زندگی راهزنان و شیوه رهبری مطلق العنان در ستاد خود در اورگا به این توهمندی چار گردید که مرد سرنوشت است . او با یک شاهزاده مغول ازدواج و از هیئت غربی بدرآمد و جامه زرد ابریشمین مغول بتن نمود و خود را بازگشت به حیات دوباره چنگیزخان ، قلمداد نمود . با تلقینات ماموران ژاپن که همواره وی را در احاطه داشتند ، خود را در رویاهاش ، امپراطوریک نظام نوین جهانی میدید که از شرق سر برآورده ، بر سر روسیه شوروی و اروپا فرود آمده و با آتش و شمشیر آخرین نشانه های " دموکراسی پوسیده و کمونیسم یهودی " را نابود میکند . این شخص سادیست و نیمه مجnon به تعداد بسیاری عملیات که در شدت قساوت و وحشیگری نظیر نداشت دست زد . در یکی از این موقعيتها وی به زن یهودی زیبایی در یک شهر کوچک سبیری برخورد و برای کسی که سر زن مزیور را برایش بیاورد هزار روبل جایزه تعیین کرد . سر را به نزد او آوردن و او جایزه را پرداخت نمود .

بارون اونگرن اعلام میکرد که :

" از چوب دارها خیابانی از آسیا تا غرب اروپا بريا خواهم کرد "

در اواخر جنگ 1921 ، بارون اونگرن اعلامیه ای از ستادش در اورگا به مردانش صادر کرد : " مغولستان بصورت نقطه ای شروع نبردی علیه ارتش سرخ در سبیری درآمده است ... کمیسرها ، کمونیستها و یهودیان ، همراه با خانواده هایشان ، بایستی از میان برداشته شوند . اموالشان بایستی مصادره گردد ... احکام مجازات در مورد گناهکاران بایستی یا جنبه انضباطی داشته باشد و یا بصورت درجات مختلف مجازات مرگ باشد . " حقیقت و ترجم " از این به بعد غیر قابل پذیرش است . از این پس " حقیقت و شقاوت " موجود خواهد بود . این نیروی شیطانی که با هدف نابودی اصول آسمانی در روح بشر ، بر این سر زمین نازل شده ، بایستی از رگ و ریشه برکنده شود " .

در سر زمینهای دور افتاده و وحشی سر حدات روسیه ، جنگهای اونگرن به خروج هایی برای غارت گری های راهزنانه تبدیل گردید که بدنیال هجموهای خود دهات دود شده و بدنها مثله شده مردان و زنان و کودکان را بجای میگذاشت . شهرهایی که توسط افراد اونگرن تسخیر میشد عرصه تجاوز و غارت میگردید . کمونیتسها ، یهودیان و نیز تمام آنان که بداشتن کوچکترین تمایلات دمکراتیک مورد ظن قرار میگرفتند ، تیرباران ، شکنجه تا مرگ و یا زنده زنده سوزانده میشدند .

در ژوئیه 1921 ، ارتش سرخ برای نابودی ارتش اونگرن به پیشروی آغاز کرد و پس از یک سری درگیریهای شدید با همراهی پارتیزانهای شوروی ، به پیروزی قاطعی بر آن نائل آمد . وحشیان اونگرن گریخته و بیشتر تفنگها ، ترنهای مهمات و زخمیان خویش را در پشت سر رها نمودند . در ماه اوت ، خود اونگرن تحت محاصره قرار گرفت . محافظین مغول وی شورش کرده و وی را تحويل سربازان شوروی دادند . بارون در لباس ابریشمی مغولی اش به نوونیکلایفسک (نویسبرسک کنونی) آورده شد و به عنوان دشمن خلق به محکمه علی در برابر دادگاه عالی سبیری شوروی کشانیده شد .

محکمه مافوق تصوری بود ....

" برابر با تصمیم کمیته انقلابی سبیری ، بتاریخ 12 سپتامبر 1921 ، ژنرال بارون فن اونگرن - شترنبرگ ، فرمانده سابق لشکر سوار آسیایی ، در مقابل دادگاه انقلابی سبیری بموارد زیر متهم میشود :

- 1 - خدمت به اهداف الحاق طلبانه ژاپن در مسیر تلاشهاش برای ایجاد یک دولت آسیایی و سرنگون سازی حکومت ترانس بایکال ؛
- 2 - طرحیزی برای سرنگونی اتوريته شوروی بغرض احیاء سیستم سلطنتی در سبیری و با هدف نهایی به تخت نشاندن میخاییل رومانف ؛
- 3 - کشتار فجیعه تعداد بیشماری از دهقانان و کارگران روسی و انقلابیون چینی . اونگرن هیچ تلاشی برای نفو این شقاوتهای خود بعمل نیاورد . اعدامها ، شکنجه ها و قتل عام ها - آری همه اینها حقیقت داشتند . توضیح وی در این مورد بسیار ساده بود : " ما در حال جنگ بودیم ! "

اما دست نشانده ژاپن بودن ؟

" نظر من این بود که ژاپن را مورد استفاده قرار دهم " وی داشتن هر گونه روابط خانانه و نزدیک با ژاپنیها را تکذیب نمود . دادستان شوروی پاروسلاوسکی :

" متهم دروغ میگوید . اگر ادعای این را دارد که هیچ گونه رابطه ای با ژاپن نداشته ، ما عکس این ادعای او را اثبات خواهیم کرد ! " بارون تماس با ژاپنیها را تایید کرد ، اما باین عنوان که : " من با ژاپنیها تماس داشتم همان گونه که با چان تسولین (2) تماس داشتم .... چنگیز خان نیز قبل از فتح امپراطوری خویش به وان خاقان اظهار ادب نمود ! " دادستان شوروی :

" ما در قرن دوازدهم زندگی نمیکنیم و برای محکمه چنگیز خان هم نیست که در این جا جمع شده ایم ! " بارون فریاد کشید :

" مدت هزار سال است که اونگرن ها به دیگران فرمان میدهند ! آنان هرگز از کسی دستور دریافت نکرده اند ! "

وی سپس با تفاخر به صورت سربازان ، دهقانان و کارگران داخل دادگاه خیره شد . " من اتوريته طبقه کارگر را نمی پذیرم ! چطور مردی که حتی یک مستخدم معمولی در خدمت نداشته ، میتواند دم از حکومت بزند ؟ این مرد از فرمانتروایی فاقد است ! "

دادستان یاروسلاوسکی سپس ، فهرست طولانی جنایات اونگرن را برشمرد : اعزام افرادی برای مجازات یهودیان و دهقانان هودار شوروی ، قطع دست و پای افراد ، حملات شبانه در طول استپ که در آن از اجساد مشتعل با عنوان مشعل استفاده میشد ، محو روستاهای کشتار بی رحمانه کوکان ....

اونگرن با خونسردی جواب داد :

" این افراد سرخ تر از آن بودند که به مذاق من خوش بباید "

دادستان :

" چرا اورگا را ترک کردید ؟ "

اونگرن :

" تصمیم گرفتم به ترانس بایکالی تجاوز و دهقانان را به انقلاب متقادع سازم ! اما خود من دستگیر شدم . "

- : " بوسیله کی ؟ "

- : " چند مغول به من خیانت کردند . "

- : " هرگز از خود پرسیده اید که چرا آنها به این عمل دست زدند ؟ "

- : " به من خیانت شد ! "

- : " قبول دارید که نبرد شما به همان سرانجامی رسید که تلاش‌های دیگران بر علیه قدرت کارگران ؟ قبول ندارید که از میان این کوششها که هدف مشترکی با شمارا نبال میکرد کوشش شما آخرین آنهاست ؟ "

- : " بله کوشش من آخرین کوشش بوده است . تصور میکنم که من آخرین بازمانده این جریان باشم ! "

در ماه سپتامبر 1921 ، حکم دادگاه شوروی به اجرا درآمد . بارون رومان فن اونگرن - شترنبرگ " آخرین بازمانده " سرگردهای جنگی سفید ، بوسیله گروه تیر ارتش سرخ ، تیرباران گردید .

آتمان سیمیونف و باقیمانده ارتش دست نشانده ژاپن از مرز شوروی گذشته و به مغولستان و چین گریختند . یکسال بیشتر نگذشت تا این که سرانجام خاک شوروی از وجود ژاپینها آزاد گشت . در 19 اکتبر 1922 ، ارتش سرخ ولادی وستک را محاصره نمود . ژاپینهای اشغالگر این شهر تسليم شده و کلیه آثارهای نظامی خود را تحویل ارتش سرخ دادند . روز بعد وسائل حمل و نقل ژاپن ، آخرین نفرات ژاپنی را از ولادی وستک خارج نمود . پرچم سرخ بر فراز شهر به اهتزاز درآمد .

پس از آن وزارت امور خارجه ژاپن اعلام نمود : " تصمیم ما دائر بر تخلیه ، به منظور آن بود که نام ژاپن بعنوان ملتی غیر متتجاوز که در راه حفظ صلح در جهان تلاش میکند ، ثبت گردد . "

* * * * *

توضیحات :

(1) : هربرت هوور میلیون ها دلار از ذخایر سازمان ریلیف امریکا را در اختیار لهستانیها قرار داد . روز 4 ژانویه 1921 ، سناتور میسوری ، جیمز رید ، سنا را متهم نمود که مبلغ 40 میلیون دلار اعتبارات کنگره برای ریلیف در راه ابقاء ارتش لهستان در میدان نبرد خرج شده است . بیشترین پولی که در ایالات متحده برای ریلیف (موسسه خیریه امریکا) در اروپا جمع آوری میشد ، برای حمایت از مداخله علیه شوروی استفاده میشد . خود هوور در گزارش خود به کنگره در ژانویه 1921 این مسئله را روشن ساخت . کنگره در اصل 100 میلیون دلار به ریلیف اختصاص داده بود . گزارش هوور نشان میدهد که تقریباً تمام 417 938 94 دلار در خطه های مجاور روسیه یا در بخشهایی از روسیه که در کنترل ارتشهای سفید و مداخله گران متفق قرار داشت ، خرج شده است .

(2) : "تماس" اونگرن با چان تسولین وزیر جنگ بد نام چین شامل قراردادی میشد که بر اساس آن بارون با ترتیب یک عقب نشینی ساختگی در مقابل نیروهای چان، ده درصد از ده میلیون دلاری را که چان قرار بود به زور و نیرنگ از حکومت پکن دریافت کند، برای خود بردارد.

منابع بخش ششم :

مطلوب زیادی در مورد جنگ مداخله گرانه علیه روسیه شوروی موجود است. مولفین بطور عمدۀ از منابع زیر استفاده برده اند:

"دخلات مسلحۀ در روسیه، 1918-1922" ، نوشته دابلیو. پی. کوتز وسی. زد. کوتز چاپ لندن 1935؛ "ارتش های سفید روسیه نوشته جرج استوارت"؛ "نیروهای در حال جنگ در روسیه، نوشته کاگیتن سرگی ایوانوویچ"؛ "تاریخ جنگ داخلی در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی تالیف و جمع آوری گورکی، مولوتف، وروشیلف و دیگران چاپ لورنس و وشارت، لندن 1937"؛ "دخلات در سیبری نوشته و. پارونف، چاپ ورکر لبلشرز، نیویورک 1937"؛ "تاریخ حزب کمونیست اتحاد شوروی"؛ "حران جهانی: پیامد، نوشته چرچیل، چاپ نیویورک، 1922"؛ "مقالات راجع به روابط خارجی ایالات متحده، 1918، روسیه جلد 1 و 2 و 3".

از میان روایات متعدد شخصی در رابطه با این دوره، مولفین به منابع زیر مکرراً، مراجعه نموده اند:

"جنگیدن بدون جنگ، نقل دخالت‌های نظامی در روسیه شمالی نوشته رالف آبرتسون، چاپ هرکورت براسس، نیویورک 1920"؛ "آرخانگل: جنگ امریکا با روسیه برروایت یک وقایع نگار، نوشته جان سی. کداهی چاپ جی. سی.، شیکاگو 1924"؛ و "غروب سرخ و فردا نوشته سرپل دوکز، چاپ نیویورک 1922".

کتاب دیوید فرانسیس "روسیه از دیدگاه سفارت امریکا، آوریل 1916 تا نوامبر 1918". جالب ترین توصیف در مورد اوضاع آرخانگل در اولین روزهای دخالت نظامی، بست میدهد. همچنین شهادت فرانسیس در مقابل سوکمیته سنای امریکا در سال 1919 که مشغول بررسی در مورد "تیلیغات آلمانی و بلشویکی" بوده است.

کتاب ژنرال گریوز "ماجرای امریکایی در سیبری، 1918-1920" منبعی ضروری از مطالب در مورد دخالت در روسیه می باشد.

شخصیت نیروهای ضد انقلابی گارد سفید در شرق روسیه و شکل جنگها یاشان با کیفیتی ناظر مابانه در کتاب ولادیمیر پوزنر "بارون خونین، داستان بارون فن اونگرن شترنبرگ چاپ راندام هوز نیویورک 1936" توصیف شده است.